

Plató, filòsof

(427-347 aC, Atenes)

Plató va ser un dels grans filòsofs de la Grècia antiga. Pertanyia a la noblesa d'Atenes i en fer-ser adult es va dedicar a la vida pública, però la injusta condemna del seu mestre Sòcrates el va fer rectificar i es va dedicar a la filosofia.

Després de la mort de Sòcrates va fugir a Megara on va conèixer Euclides. Més tard va viatjar a Egipte i a Tarent, on va entrar en contacte amb l'escola pitagòrica, que influenciaria de forma important el seu pensament. El 388 aC es va traslladar a la cort de Siracusa on va voler influir políticament per a crear un estat eticopolític ideal, però després d'intrigues fou venut com a esclau. Sort que fou reconegut per un socràtic que el va rescatar. En tornar a Atenes va fundar l'Acadèmia, una institució dedicada a l'ensenyament.

A l'Acadèmia es considerava primordialment la formació i educació de l'home. Les tres matèries fonamentals eren la filosofia, les matemàtiques i l'astronomia. A l'entrada hi havia un cartell que deia "no entri ningú que no sigui un bon geòmetra".

Plató pensava que el coneixement sensible és erroni i que només la raó permet comprendre les formes reals i immutables de les coses, és a dir, les idees. Les idees perfectes, eternes, resideixen en un món ideal, mentre que les coses són còpies (imperfectes) d'aquestes idees (perfectes). Plató encarna l'idealisme enfront del materialisme, i per això va impulsar les matemàtiques.

L'aportació de Plató a l'astronomia va ser nul·la des d'un punt de vista pràctic; però assegurava amb fermesa que la forma dels astres havia de ser esfèrica perquè aquesta és la forma perfecta i els seus moviments havien de ser circulars uniformes.

L'únic diàleg que es pot considerar "científic" és el Timeu, on Plató va desenvolupar un sistema proper a una cosmologia. Hi explica l'origen del món, al qual atribueix una causa: el Demiürg, que va ordenar tot allò que s'agitava en desordre i així va crear el món material a imatge de l'ideal. D'aquesta manera el déu de Plató és un déu ordenador més que creador. Plató admet l'ànima còsmica i considera que les estrelles i planetes tenen ànimes intel·ligents que són els déus celestials. Quant a les divinitats gregues, no en precisa el seu origen, és limita a acceptar-les i prou. Respecte de l'espai, l'identifica amb el material que associa el temps amb el moviment de rotació de l'esfera celeste.